

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ohje

1045/04.02.00.01/2025/1

Siipikarjateurastamossa työskentelevän virallista valvontaa avustavan henkilökunnan pätevyysvaatimukset ja suoritusarvioinnit

Viranomaisen toiminnan tulee perustua lainsäädännössä määriteltyyn toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee noudattaa lainsäädännön vaatimuksia. Lainsäädännön soveltamista koskeissa kysymyksissä ratkaisuvallta on toimivaltaisella valvontaviranomaisella. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

Tässä ohjeessa olevat suorat lainaukset lainsäädäntötekstistä on esitetty värillisellä taustalla muusta tekstistä rajattuna. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Ruokaviraston näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.

Siipikarjateurastamossa työskentelevän virallista valvontaa avustavan henkilökunnan pätevyysvaatimukset ja suoritusarvioinnit	
Ruokaviraston ohje	1045/04.02.00.01/2025 (entinen numero 16039)
Esittelijä	Riikka McLean
Hyväksyjä	Katri Koponen
Käyttöönotto	26.2.2026

Sisällysluettelo

1 Yleistä	4
2 Keskeistä lainsäädäntöä	4
3 Määritelmät	5
4 Virallista valvontaa avustavana henkilökuntana toimiminen	5
Lihantarkastusavustajien muut kuin viralliseen valvontaan liittyvät tehtävät	7
Kielitaito	8
5 Virallista valvontaa avustavan henkilökunnan pätevyysvaatimukset	8
6 Virallista valvontaa avustavan henkilökunnan perehdyttäminen ja koulutus teurastamolla ...	12
Virkaeläinlääkärin rooli ammattitutkinnon suorittamisessa	12
Perehdytys teurastamolla	12
Avustavan henkilökunnan koulutus teurastamolla tutkinnon suorittamisen jälkeen.....	14
7 Lihantarkastuksen seuranta ja suoritustestit	15
7.1 Lihantarkastuksen seuranta	15
7.2 Suoritustestit	17
Suoritustestien järjestäminen	17
Suoritustestin arvostelu ja toimenpiteet	18

1 Yleistä

Tätä ohjetta sovelletaan niissä siipikarjateurastamoissa, joissa teurastamon henkilöstö avustaa virkaeläinlääkäreitä lihan tarkastuksen suorittamisessa. Ruokavirasto antaa tässä ohjeessa erityiskriteerit, jotka teurastamon henkilöstön on täytettävä toimiessaan näissä tehtävissä. Lisäksi ohjeessa kuvataan virkaeläinlääkärin rooli avustavan henkilökunnan kouluttamisessa sekä lihan tarkastuksen suoritustestien järjestäminen.

Tämä ohje korvaa Eviran ohjeen 16039/1 *Siipikarjateurastamossa työskentelevien lihan tarkastusavustajien pätevyysvaatimukset ja suoritusarvioinnit*. Tällä ohjeella kumotaan myös seuraavat ohjeet:

- Eviran ohje 888/0909/2018 *Siipikarjan lihan tarkastusavustajien toiminnan linjauksia*
- Ruokaviraston ohje 6360/04.02.00.01/2019 *Siipikarjan lihan tarkastuksen linjauksia uuden EU-lainsäädännön myötä – ruumiinonteloiden pintojen tarkastaminen*
- Ruokaviraston ohjekirje 1502/04.02.00.01/2020 *Koronavirustilanteen vaikutus siipikarjateurastamoiden toimintaan – avustavan henkilökunnan toiminnan linjauksia ja ruumiinontelon tarkastus*
- Ruokaviraston ohjekirje 2750/04.02.00.01/2022 *Lihan tarkastuksen suorittaminen ja ohjaus siipikarjateurastamoissa*.

2 Keskeistä lainsäädäntöä

Ohje pohjautuu alla olevaan lainsäädäntöön. Lainsäädäntömuutokset tulee ottaa huomioon.

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus **(EU) 2017/625** virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja

97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta (virallista valvontaa koskeva asetus) (*valvonta-asetus*)

- Komission delegoitu asetus **(EU) 2019/624** lihan tuotantoa koskevan virallisen valvonnan suorittamista sekä elävien simpukoiden tuotanto- ja uudelleensijoitusalueita koskevista erityissäännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 mukaisesti
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikevalvonnasta **315/2021**

3 Määritelmät

Tässä ohjeessa tarkoitetaan:

- **Virkaeläinlääkärillä** teurastamossa toimivaa virkaeläinlääkäriä (tarkastuseläinlääkäri)
- **Virallista valvontaa avustavalla henkilökunnalla** siipikarjateurastamoissa teurastamon henkilökuntaan kuuluvia henkilöitä, jotka avustavat lihan tarkastuksen suorittamisessa (lihan tarkastusavustajat).
- **Virallisella avustajalla** Ruokaviraston henkilökuntaan kuuluvaa lihan tarkastajaa. Tällaisia henkilöitä ei ole suomalaisissa siipikarjateurastamoissa.
- **Virallisella valvonnalla** lihan tarkastusta ja muita, virkaeläinlääkäreiden ja virallista valvontaa avustavan henkilökunnan toimia, joilla varmistetaan mm. elintarvikkeiden turvallisuus, ja joilla suojellaan kuluttajien etuja.

4 Virallista valvontaa avustavana henkilökuntana toimiminen

Valvonta-asetus (EU) 2017/625

18 artikla Erityiset säännöt, jotka koskevat virallista valvontaa ja toimivaltaisten viranomaisten toteuttamaa toimintaa ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläinperäisten tuotteiden tuotannon osalta

3. Toimivaltainen viranomais voi riskinarvioinnin perustella sallia, että teurastamon henkilöstö avustaa 2 kohdassa tarkoitettuun viralliseen valvontaan liittyvien tehtävien suorittamisessa laitoksissa, joissa teurastetaan siipikarjaa tai jäniseläimiä, --- suorittaa tällaiseen valvontaan liittyviä erityisiä näytteenotto- ja testaustehtäviä edellyttäen, että kyseinen henkilöstö

- a) toimii riippumattomasti teurastamon tuotantohenkilöstöön nähden;
- b) on saanut asianmukaisen koulutuksen näiden tehtävien suorittamiseksi; ja

c) suorittaa tehtävät virkaeläinlääkärin tai virallisen avustajan läsnä ollessa tai näiden ohjeita noudattaen.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikevalvonnasta 315/2021

4 § 1 mom. Ruokavirasto voi sallia, että siipikarjan ja tarhattujen jäniseläinten teurastamon henkilökunta avustaa virkaeläinlääkärinä lihan tarkastuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Lihan tarkastuksessa voivat avustaa vain henkilöt, jotka suorittavat hyväksytysti virkaeläinlääkärin järjestämät suoritusarvioinnit.

Virallista valvontaa avustava henkilö on teurastamon henkilökuntaan kuuluva henkilö (lihan tarkastusavustaja), joka voi suorittaa lihan tarkastusta valvonta-asetuksen 18 artiklan kohdan 3 mukaisesti. Suomen suurissa siipikarjateurastamoissa hyödynnetään EU-lainsäädännön sallimaa joustoa, jonka mukaan teurastamon henkilöstöä voidaan käyttää lihan tarkastuksessa virallista valvontaa avustavina henkilöinä.

Asetuksen mukaan teurastamon henkilöstö voi avustaa lihan tarkastuksen eli virallisen valvonnan toteutuksessa ainoastaan, jos tarkastusta suorittava henkilöstö toimii riippumattomasti teurastamon tuotantohenkilöstöön nähden. Riippumattomuus tarkoittaa, että laitos ei saa vaikuttaa lihan tarkastusavustajan tekemään lihan tarkastustyöhön, eikä lihan tarkastusta koskeviin päätöksiin, sillä ne ovat viranomaistoimintaa. Myös yksittäisten lihan tarkastusavustajien tulee toimia riippumattomasti, eivätkä he saa yrittää vaikuttaa lihan tarkastukseen esimerkiksi ohjeistamalla muita avustajia virkaeläinlääkärin ohjeista poiketen. Teurastamo ei voi millään tavoin ohjata tai kommentoida lihan tarkastusta, hylkäyslinjaa tai hylkäyspäätöksiä, paitsi suoraan ja yksinomaan virkaeläinlääkärille. Koska teurastamo toimii avustavan henkilöstön työnantajana, voi kommentoinnilla tai arvostelulla olla suora tai epäsuora vaikutus lihan tarkastukseen ja näin valvonnan riippumattomuuteen.

Virkaeläinlääkäri vastaa lihan tarkastuksesta ja lihan tarkastusavustajien työstä ja tekee lihan tarkastusta koskevat päätökset. Koska vastuu lihan tarkastuksesta on virkaeläinlääkärillä, tulee kaikki huomiot siihen liittyen saattaa hänen tietoonsa. Tällaisia voivat olla esimerkiksi teurastamon havaitsemat puutteet lihan tarkastuksessa tai virallista valvontaa avustavien henkilöiden väliset erot lihan tarkastustyössä. Lihan tarkastukseen tai virallisessa valvonnassa avustavan henkilökunnan työhön tai esimerkiksi työpisteisiin liittyvät mahdolliset testit, kokeilut ja seurannat tulee aina suunnitella ja toteuttaa virkaeläinlääkärin luvalla. Virkaeläinlääkärin ei välttämättä tarvitse osallistua tai olla näissä läsnä, mutta testauksia, kokeiluja tai seurantoja ei saa toteuttaa ilman, että virkaeläinlääkäri on antanut niihin luvan. Lihan tarkastushenkilöstön tulee raportoida työssään havaitsemat lihan tarkastustyön järjestämiseen liittyvät epäkohdat ja esimerkiksi ruhoissa havaitut poikkeavat löydökset virkaeläinlääkärille eikä esihenkilölleen laitoksessa.

Lihantarkastusta avustava henkilöstö tulee olla koulutettu toimivaltaisista viranomaisista tyydyttävällä tavalla. Heidän on myös täytettävä komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 liitteessä II olevassa II luvussa esitetyt koulutusta koskevat vähimmäisvaatimukset siinä määrin kuin heidän avustustehtäviensä kannalta on tarkoituksenmukaista (ks. ohjeen luku 5).

Jos lihentarkastuksessa käytetään teurastamon henkilöstöä, tulee lihentarkastukseen kuuluvat tehtävät suorittaa virkaeläinlääkärin tai virallisen avustajan läsnä ollessa ja näiden ohjeita noudattaen. Koska lainsäädäntö mahdollistaa poikkeuksen virkaeläinlääkärin läsnäolosta teurastamossa teurastuksen aikana ainoastaan pienissä teurastamoissa, tulee virkaeläinlääkärin olla paikalla isoissa teurastamoissa jatkuvasti. Suomessa siipikarjateurastamoissa ei ole käytössä virallisia avustajia eli Ruokaviraston henkilöstöön kuuluvia lihentarkastajia, joten lihentarkastusta voidaan suorittaa isoissa teurastamoissa ainoastaan virkaeläinlääkärin ollessa paikalla teurastamossa. Koska käytännössä virkaeläinlääkäri ei pysty olemaan jatkuvasti teuraslinjassa lihentarkastuksen aikana, tulee lihentarkastus suorittaa virkaeläinlääkärin ohjeita noudattaen.

Valvonta-asetuksen mukaan teurastamon henkilöstön käyttö lihentarkastuksessa voidaan sallia riskinarvioinnin perusteella. Samalla tavalla toimivaltainen viranomainen eli Ruokavirasto voi kieltää teurastamon henkilöstön käyttämisen lihentarkastuksessa, jos riskinarvioinnin perusteella se vaarantaa lihentarkastuksen riippumattomuuden tai lihentarkastuksen lainsäädännön mukainen toteutus vaarantuu. Ruokavirasto voi kieltää myös yksittäisen henkilön toimimisen lihentarkastusavustajana, jos hänen toimintansa katsotaan vaarantavan lihentarkastuksen riippumattomuuden.

Lihentarkastuksen lisäksi teurastamon henkilökunta voi suorittaa valvonta-asetuksen 18 artiklan kohdan 3 mukaisesti näytteiden ottoon ja testaustehtäviin liittyviä erityistehtäviä. Tällaisia tehtäviä voivat olla esimerkiksi kansallisen kampylobakteerien seurantaohjelman näytteenotto.

Lihentarkastusavustajien muut kuin viralliseen valvontaan liittyvät tehtävät

Teurastamon työjärjestelyiden ja joustavan teurastamotoiminnan mahdollistamiseksi on mahdollista, että lihentarkastuksessa avustava teurastamon henkilöstö tekee siipikarjateurastamossa myös muuta työtä kuin lihentarkastusta tai siihen liittyviä erityistehtäviä. Lihentarkastusavustajan tekemät muut kuin lihentarkastukseen liittyvät tehtävät eivät kuitenkaan saa vaikuttaa lainsäädännön vaatimusten toteutumiseen. Niiden suorittamiseen tulee olla virkaeläinlääkärin lupa. Virallista

valvontaa avustavan henkilökunnan pääasiallinen tehtävä on lihantarkastuksen suorittaminen. Poikkeustilanteissa, esimerkiksi henkilökuntavajauksen, aloittelevien henkilöiden perehdytyksen takia tai jos kyseessä on huono teuraserä, voi virkaeläinlääkäri tilapäisesti kieltää näiden lihantarkastukseen kuulumattomien tehtävien tekemisen tai vähentää niiden määrää, jotta lihantarkastus saadaan suoritettua. Virkaeläinlääkärillä on aina mahdollisuus kieltää lihantarkastukseen kuulumattomien tehtävien suorittaminen, jos ne häiritsevät tai vaarantavat lihantarkastuksen suorittamisen. Tehtävien osoittamisessa tulee huomioida teurastamokohtaiset erityispiirteet

Kielitaito

Lihantarkastuksessa avustava henkilökunta suorittaa lihantarkastukseen kuuluvia tehtäviä virkaeläinlääkärin vastuulla ja ohjauksessa. Lihantarkastusavustajalla tulee olla riittävä kielitaito, jotta hän ymmärtää virkaeläinlääkärin ohjeistuksen ja pystyy kommunikoimaan tämän kanssa. Lihantarkastusavustajan tulee pystyä lukemaan ja ymmärtämään myös virkaeläinlääkärin kirjallisia ohjeita. Kommunikaation tulee onnistua myös teurastamon meluisassa ympäristössä. Yhteisen kielen ei välttämättä tarvitse olla suomi tai ruotsi, mutta virkaeläinlääkärin tulee pystyä varmistumaan siitä, että lihantarkastusavustaja on ymmärtänyt ohjeet ja noudattaa niitä. Ruokavirasto suosittelee, että yhteinen kieli olisi joku seuraavista: suomi, ruotsi tai englanti. Teurastamotoimijan tulee varmistua siitä, että kaikilla lihantarkastusavustajilla on riittävä kielitaito toimiessaan virallista valvontaa avustavana henkilökuntana.

5 Virallista valvontaa avustavan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Komission delegoitu asetus (EU) 2019/624

14 artikla Teurastamohenkilöstön koulutusta koskevat vähimmäisvaatimukset

Teurastamohenkilöstö, joka avustaa viralliseen valvontaan ja muihin virallisiin valvontatoimiin liittyvien tehtävien suorittamisessa asetuksen (EU) 2017/625 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti, on koulutettava toimivaltaisia viranomaisia tyydyttävällä tavalla. Heidän on myös täytettävä tämän asetuksen liitteessä II olevassa II luvussa esitetyt koulutusta koskevat vähimmäisvaatimukset siinä määrin kuin heidän avustustehtäviensä kannalta on tarkoituksenmukaista.

Liite II Virkaeläinlääkäriä, virallista avustajaa ja muuta toimivaltaisten virnaomaisten nimeämää henkilöstöä koskevat vähimmäisvaatimukset

II LUKU VIRALLINEN AVUSTAJA

1. Virallisen avustajan tehtäviä saavat suorittaa ainoastaan henkilöt, jotka ovat suorittaneet koulutuksen ja läpäisseet kokeen 5 kohdassa esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
2. Toimivaltaiset viranomaiset järjestävät 1 kohdassa tarkoitetut kokeet. Voidakseen osallistua kokeeseen ehdokkaiden on osoitettava, että he ovat saaneet a) vähintään 500 tuntia opetusta, josta vähintään 400 tuntia käytännön opetusta 5 kohdassa tarkoitetuilla aloilla; ja b) tarvittavan lisäkoulutuksen virallisen avustajan tehtävien hoitamiseksi pätevästi.
3. Edellä 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu käytännön opetus on järjestettävä teurastamoissa, riistan käsittelylaitoksissa ja/tai leikkaamoissa virkaeläinlääkärin valvonnassa.
4. Koulutuksen ja kokeiden on liityttävä ensi sijassa punaiseen lihaan tai siipikarjanlihaan. Kuitenkin niiltä henkilöiltä, jotka ovat saaneet koulutuksen jommankumman edellä mainitun kategorian osalta ja läpäisseet kokeen, on edellytettävä ainoastaan suppeaa koulutusta toista kategoriaa koskevan kokeen läpäisemiseksi. Koulutuksen ja kokeiden on tarpeen mukaan katettava luonnonvarainen riista, tarhattu riista ja jäniseläimet.
5. Virallisen avustajan koulutuksen on katettava seuraavat aihealueet, ja kokeilla on vahvistettava niiden osaaminen:
 - a) tuotantotilat:
 - i) teoreettinen osa:
 - maatalousalan yleinen kehys (organisaatio, tuotantomenetelmät, eläinten kansainvälisen kaupan standardit);
 - tuotantoeläinkasvatuksen hyvät toimintatavat;
 - perustiedot taudeista, erityisesti virusten, bakteerien ja loisten aiheuttamista zoonooseista;
 - tautien seuranta, lääkkeiden ja rokotteiden käyttö, jäämien testaus;
 - hygienia- ja terveysvalvonta;
 - eläinten hyvinvointi tilalla ja kuljetuksen aikana;
 - ympäristövaatimukset rakennuksissa, maatiloilla ja yleisesti;
 - asiaankuuluvat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset,
 - kuluttaja-asiat ja laadunvalvonta;
 - ii) käytännöllinen osa:
 - käynnit erityyppisillä tiloilla, joilla käytetään erilaisia kasvatusmenetelmiä;
 - käynnit tuotantolaitoksissa;
 - eläinten lastauksen ja purkamisen tarkkailu;
 - laboratoriodemonstraatiot;
 - eläinlääkärintarkastukset;
 - asiakirjat;
 - b) teurastamot, riistan käsittelylaitokset ja leikkaamot:
 - i) teoreettinen osa:

- liiateollisuuden yleinen kehys (organisaatio, tuotantomenetelmät, elintarvikkeisiin sekä teurastus- ja leikkuutekniikoihin liittyvät kansainvälisen kaupan standardit);
- perustiedot hygieniasta ja hyvästä hygieniakäytännöstä ja erityisesti teollisuushygieniasta, teurastus-, leikkuu- ja varastohygieniasta sekä työskentelyhygieniasta;
- perustiedot HACCP-järjestelmästä ja siihen perustuvien menettelyjen auditoinnista;
- eläinten hyvinvointi purettaessa eläimiä kuljetuksen jälkeen ja teurastamossa;
- perustiedot teurastettujen eläinten anatomiasta ja fysiologiasta;
- perustiedot teurastettujen eläinten patologiasta;
- perustiedot teurastettujen eläinten patologisesta anatomiasta;
- tarvittavat tiedot spongiformisista enkefalopatioista (TSE) ja muista merkittävistä zoonooseista ja zoonoosien aiheuttajista sekä merkittävistä eläintauodeista;
- tiedot tuoretta lihaa koskevista teurastus-, tarkastus-, valmistus-, käärimis-, pakkaus- ja kuljetusmenetelmistä ja -menettelyistä;
- perustiedot mikrobiologiasta;
- ante mortem -tarkastus;
- näytteenotto ja analyysit Trichinellan (trikiini) osalta;
- post mortem -tarkastus;
- hallinnolliset tehtävät, — tiedot asiaankuuluvista laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä;
- näytteenottomenettely;
- petoksiin liittyvät näkökohdat;
- ii) käytännöllinen osa:
 - eläimen tunnistaminen;
 - iän tarkistaminen;
 - teurastettujen eläinten tarkastus ja arviointi;
 - ante mortem -tarkastus teurastamossa;
 - post mortem -tarkastus teurastamossa tai riistan käsittelylaitoksessa;
 - näytteenotto ja analyysit Trichinellan (trikiini) osalta;
 - eläinlajin tunnistus lajityypillisiä osia tutkimalla;
 - teurastettujen eläinten muuttuneiden osien tunnistus ja arviointi;
 - hygienian valvonta, mukaan lukien hyvien hygieniakäytäntöjen ja HACCP-järjestelmään perustuvien menetelmien auditointi;
 - ante mortem -tarkastusten tulosten kirjaaminen;
 - näytteenotto;
 - lihan jäljitettävyyden;
 - dokumentointi, kuten elintarvikeketjua koskevien tietojen arviointi ja kirjausten tarkastelu.

6. Toimivaltaiset viranomaiset voivat vähentää koulutusta ja kokeita

- a) teoreettisesta osasta, jos virallinen avustaja osoittaa saaneensa riittävästi koulutusta joidenkin tämän luvun 5 kohdan a alakohdan i alakohdan tai b alakohdan i alakohdan luetelmakohtien osalta;
- b) käytännöllisestä osasta, jos virallinen avustaja osoittaa saaneensa riittävästi työkokemusta joidenkin tämän luvun 5 kohdan a alakohdan ii alakohdan tai b alakohdan ii alakohdan luetelmakohtien osalta.
7. Virallisella avustajalla on oltava kyky monialaiseen yhteistyöhön.
8. Virallisten avustajien on pidettävä tietonsa ajan tasalla ja seurattava alan kehitystä säännöllisen täydennyskoulutuksen ja ammattikirjallisuuden avulla. Virallisen avustajan on mahdollisuuksien mukaan osallistuttava vuosittain täydennyskoulutukseen.
9. Mikäli viralliset avustajat vain ottavat näytteitä ja tekevät analyysejä Trichinellan ja mikrobiologisten vaatimusten osalta, toimivaltaisten viranomaisten on ainoastaan varmistettava, että he saavat asianmukaisen koulutuksen kyseisiin tehtäviin.
10. Virallisten avustajien kokeet on tunnustettava vastavuoroisesti jäsenvaltioissa, kun ammattihenkilöt liikkuvat rajan yli tai haluavat sijoittautua toiseen jäsenvaltioon. Tällaisessa tapauksessa kokeet on rajattava aiheisiin, jotka ovat olennaisen tärkeitä ihmisten ja eläinten terveyden suojelulle työskentelyjäsenvaltiossa mutta joita ei käsitellä alkuperäisjäsenvaltiossa järjestettävissä kokeissa.

Komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2019/624 määritellään virallisen avustajan, Suomessa lihan tarkastaja, pätevyysvaatimukset (Liite II, Luku II). Siipikarja- tai jäniseläinten teurastamon henkilöstö voi avustaa viralliseen valvontaan eli lihan tarkastukseen ja muihin virallisiin valvontatoimiin liittyvien tehtävien suorittamisessa, jos laitoksen henkilöstö on saanut toimivaltaista viranomaista tyydyttävän, virallisten avustajien koulutusta vastaavan koulutuksen näihin tehtäviin. Suomessa lihan tarkastusavustajien koulutus on järjestetty Opetushallituksen määrittelemänä ammattitutkintona. Lihan tarkastuksen ammattitutkinto on ollut vuodesta 2018 lähtien osa Elintarviketeollisuuden ammattitutkintoa, jonka perusteista Opetushallitus on päättänyt (määräys OPH-2703-2017). Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Vaikka koulutuksen järjestäjä vastaakin koulutuksen järjestämisestä, tulee koulutuksen sisältää lainsäädännössä vaadittavat asiat riittävällä laajuudella. Tutkintoon ja koulutukseen kuuluvat asiakokonaisuudet ja koulutukselta vaadittavat tuntimäärät on lueteltu komission delegoidussa asetuksessa ((EU) 2019/624, liite II, luku II). Koulutuksen tulee sisältää vähintään 500 tuntia opetusta, josta vähintään 400 tuntia käytännön opetusta. Elintarviketeollisuuden ammattitutkinnon suorittanut henkilö katsotaan komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 mukaisesti päteväksi henkilöksi toimimaan lihan tarkastusavustajana siipikarjateurastamossa, jos hän on tutkinnon valinnaisista osista valinnut siipikarjan lihan tarkastamisen ja lisäksi suorittanut tutkinnon näyttökokeen siipikarjateurastamossa. Jos suomalaista ammattitutkintoa vastaava koulutus on suoritettu jossain toisessa EU-jäsenvaltiossa tai EU:n ulkopuolella, tulee tilanne

arvioida tapauskohtaisesti. Lihantarkastusavustajana toimivan henkilön tulee pystyä kommunikoidaan virkaeläinlääkärin kanssa (ks. 4 luvun kappale kielitaidosta).

6 Virallista valvontaa avustavan henkilökunnan perehdyttäminen ja koulutus teurastamolla

Virkaeläinlääkärin rooli ammattitutkinnon suorittamisessa

Virallista valvontaa avustavan henkilökunnan ammattitutkintojen järjestämisestä vastaavat Ruokavirastosta ulkopuoliset oppilaitokset. Vaikka on erittäin tärkeää, että lihentarkastusavustajat oppivat oman teurastamonsa lihentarkastukseen liittyvät käytännöt, ei Ruokaviraston näkemyksen mukaan virkaeläinlääkärillä ole velvollisuutta osallistua avustajien kouluttamiseen osana tutkintoa. Myöskään tutkinnon loppuvaiheen näyttöön osallistuminen ei ole välttämätöntä. Näyttöissä tulee kuitenkin olla läsnä joku kyseisen teurastamon lihentarkastuksen tunteva henkilö, esimerkiksi kokenut lihentarkastusavustaja. Virkaeläinlääkäri voi halutessaan osallistua ammattitutkintoon liittyvään kouluttamiseen ja näyttöön. Osallistuminen toteutetaan lähtökohtaisesti työajalla huomioiden lihentarkastuksen suorittaminen teurastamossa. Jos kouluttamiseen tai näyttöön osallistumiseen liittyy valmistautumista omalla ajalla tai osallistuminen toteutetaan virkaeläinlääkärin omalla ajalla, tulee oppilaitoksen maksaa tästä asiallinen korvaus. Kouluttamiseen ja näyttöön osallistuminen ei saa vähentää teurastamon valvontaresurssia, joten tarvittaessa kyseisille päville on hankittava virkaeläinlääkärille sijainen, jonka kustannukset teurastamo maksaa.

Perehdytys teurastamolla

Uusien lihentarkastusavustajien perehdyttäminen teurastamolla

Henkilö, joka on vasta aloittanut tai aloittamassa lihentarkastuksen ammattitutkinnon, on saatava myös teoreettista koulutusta työssäoppimisen lisäksi. Tässä kappaleessa kuvatulla perehdytyksellä tarkoitetaan virkaeläinlääkärin ja/tai kokeneen lihentarkastusavustajan antamaa perehdytystä. Tämä perehdytys ei korvaa oppilaitoksen antamaa opetusta, vaan perehdytettävän tulee osallistua koulutukseen täysimääräisesti. Suositus teoreettisen perehdytyksen määrästä henkilölle, jolla ei ole pohjatietoa lihentarkastuksesta tai joka ei ole osallistunut ammattitutkinnon teoriakoulutukseen on 7,5 tuntia (yksi työpäivä). Perehdytyksen määrä ja sisältö riippuu perehdytettävän osaamisen lähtötasosta ja sitä voidaan soveltaa teurastamokohtaisesti. Perehdyttäminen voidaan suorittaa myös lyhyemmissä jaksoissa useamman päivän aikana työssäoppimisen ohessa. Tarvittaessa teoreettista perehdytystä voidaan antaa vasta sen jälkeen, kun perehdytettävä on jo työskennellyt

jonkun aikaa linjassa. Perehdytys voi koostua sekä kirjallisen että kuvallisen materiaalin läpikäynnistä sekä suullisesta opastuksesta. Teurastuslinjassa perehdyttämisen voi tehdä kokenut lihan tarkastusavustaja. Linjassa perehdytyksessä tulee huolehtia siitä, että perehdytettävä pystyy kuulemaan ja ymmärtämään perehdytyksen selkeästi. Perehdytyksen jälkeen lihan tarkastusavustajalle tulee olla selkeää hänen roolinsa viranomaistoiminnassa, vaikka hän työskentelee teurastamon palkkaamana. Tämän lisäksi perehdytyksen tulee sisältää perustiedot hylkäyssyistä sekä tarvittaessa myös työskentelyhygieniasta ottaen huomioon perehdytettävän lähtötason. Virkaeläinlääkäri vastaa siitä, että henkilö saa riittävän perehdytyksen ennen linjatyöskentelyä, sillä lihan tarkastusavustajat työskentelevät virkaeläinlääkärin vastuulla. Virkaeläinlääkärin tulee varmistua siitä, että perehdytettävä on saanut riittävän perehdytyksen ja tarvittaessa annettava lisäkoulutusta.

Koulutuksen aloittaneiden ja siihen ilmoitettujen henkilöiden linjatyöskentely teurastamolla

Virallista valvontaa avustavan henkilökunnan tulee harjoitella lihan tarkastusta osana ammattitutkinnon työssäoppimisvaihetta. Alkuvaiheessa työskentely tulee suorittaa kokeneen lihan tarkastusavustajan työparina. Perehdytyksen tulee kestää vähintään 4 viikkoa. Perehdytyksen keston vaikuttaa lihan tarkastuspisteiden määrä ja niiden ominaispiirteet. Perehdytyksen jälkeen perehdytettävälle järjestetään sovellettu suoritustesti. Jos suoritustestin perusteella vaikuttaa, ettei perehdytettävän taitotaso ole riittävällä tasolla, tulee perehdytystä jatkaa. Jos teurastamossa on paljon lihan tarkastuspisteitä, joiden tehtävät poikkeavat selkeästi toisistaan, tulee perehdytystä pidentää, jotta perehdytettävällä on riittävästi aikaa omaksua jokaisen pisteen työtehtävät. Käytännössä työparina työskentely tarkoittaa samassa lihan tarkastuspisteessä työskentelyä. Lihan tarkastusavustaja, jonka ammattitutkinnon suorittaminen on kesken, ei pääsääntöisesti voi työskennellä sellaisessa lihan tarkastuspisteessä, jossa työskennellään täysin yksin. Tällainen tilanne on aina poikkeustilanne, jonka virkaeläinlääkäri harkitsee tilannekohtaisesti. Tarvittaessa virkaeläinlääkäri voi konsultoida tilanteesta lihan tarkastusyksikön aluejohtajaa ja erityisasiantuntijoita. Yksintyöskentely voi olla mahdollista esimerkiksi sovelletun suoritustestin jälkeen.

Virallista valvontaa avustavan henkilökunnan perehdyttäjien valintaan tulee kiinnittää huomiota, jotta voidaan varmistua siitä, että perehdyttäjällä on riittävät taidot ja tiedot perehdytykseen. Virkaeläinlääkärin tulee tarkkailla uuden henkilön työskentelyä linjassa alkuvaiheessa, jotta voidaan varmistua, että työskentely sujuu. Perehdytyksen jälkeen on uudelle perehdytetylle annettava mahdollisuus jatkaa lihan tarkastuksen suorittamista, jotta hänen taitonsa edelleen kehittyvät. Tämän vuoksi on tärkeää, ettei vasta perehdytetty henkilö siirry muihin tehtäviin heti perehdytyksen jälkeen.

Lihantarkastuksessa toimiminen muun työn yhteydessä tai pitkän poissaolon jälkeen

Jos pitkään poissa ollut tai muissa tehtävissä toiminut henkilö palaa tekemään lihintarkastusta, tulee hänelle järjestää lyhyt riittävä perehdytys ja tarvittaessa sovellettu suoritustesti ennen kuin hän voi tehdä lihintarkastusta itsenäisesti. Jos lihintarkastusavustaja tekee pääsääntöisesti muuta työtä ja toimii avustajana vain satunnaisesti, tulee virkaeläinlääkärin arvioida teurastamokohtaisesti riittävä työmäärä kuukausi- ja vuositasolla, jotta henkilön osaaminen lihintarkastuksessa säilyy riittävällä tasolla.

Toiminta poikkeuksellisissa tilanteissa

Erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa, esim. epidemiatilanteissa, johtava tarkastuseläinlääkäri voi lyhytaikaisesti sallia sellaisen kouluttamattoman henkilökunnan käytön lihintarkastuksessa, joka on saanut perehdytyksen tarkastuseläinlääkäriltä. Tällaisten henkilöiden on työskenneltävä koko ajan koulutetun lihintarkastusavustajan työparina.

Täysin poikkeuksellisissa tilanteissa, esim. koronaviruspandemiaa vastaavissa tilanteissa, Ruokavirasto ohjeistaa erikseen lihintarkastusavustajien toiminnasta lihintarkastuksessa.

Avustavan henkilökunnan koulutus teurastamolla tutkinnon suorittamisen jälkeen

Virallista valvontaa avustavan henkilökunnan säännöllinen kouluttaminen on tärkeä osa lihintarkastustoimintaa ja sen yhdenmukaisuutta. Koulutuksella varmistetaan, että lihintarkastus suoritetaan lainsäädännön ja kokoruho- ja osapoistohylkäyksille asetettujen toimenpiderajojen puitteissa. Koulutuksessa myös pystytään paremmin käymään läpi mahdolliset kysymykset ja epäselvät ohjeet. Ruokaviraston lihintarkastusyksikön näkemys riittävästä koulutuksesta on kahdesti vuodessa. Tämä voidaan järjestää yhteisinä koulutuksina tai ryhmissä virkaeläinlääkärin kanssa sopien. Poikkeustilanteissa koulutusta voidaan väliaikaisesti korvata esimerkiksi kirjallisiin ohjeisiin tutustumalla, mutta lähikoulutusta on tämän jälkeen järjestettävä mahdollisimman pian. Normaalissa tilanteessa kirjallisiin ohjeisiin tutustuminen toimii lähikoulutusten tukena. Kirjallisia ohjeita voidaan esimerkiksi viedä taukahuoneeseen luettavaksi, jolloin avustajilla on mahdollista kerrata asioita itsenäisesti. Koulutuksella on tärkeä merkitys virallista valvontaa avustavan henkilökunnan osaamisen ylläpidossa ja kehittämisessä.

7 Lihantarkastuksen seuranta ja suoritustestit

7.1 Lihantarkastuksen seuranta

Tarkastuseläinlääkärin on tehtävä säännöllistä seurantaa lihan tarkastuspisteillä sen varmistamiseksi, että lihan tarkastus suoritetaan yhdenmukaisesti lainsäädännön vaatimusten sekä Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti sekä riippumattomasti laitoksen toiminnasta. Tarkastuseläinlääkärillä on sekä oikeus että velvollisuus puuttua asiaan, mikäli lihan tarkastusta ei suoriteta lainsäädännön ja Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti. Lihantarkastuksen säännöllistä seurantaa täydentävät vuosittaiset lihan tarkastusavustajille tehtävät suoritustestit.

Seurannan toteuttaminen

Tarkastuseläinlääkäreiden tulee seurata lihan tarkastusavustajien työtä säännöllisesti ja suunnitelmallisesti. Seurantaa tulee tehdä tasapuolisesti eri lihan tarkastusavustajille ja eri lihan tarkastuspisteillä. Seurannan tavoitteena on yhdenmukaistaa lihan tarkastusta ja varmistaa, että valvonta ja kirjaukset tehdään kaikkien teurastamoiden ja lihan tarkastusavustajien kesken mahdollisimman samojen kriteerien mukaisesti. Seuranta tulee tehdä työturvallisuus huomioiden. Lihantarkastuspisteiden seuranta kuvataan tarkastuseläinlääkäreiden laatimassa vuosittaisessa valvontasuunnitelmassa ja seurannan toteutumisesta on pidettävä kirjaa. Seurantaa tehdessä ei ole välttämätöntä kirjata ylös lihan tarkastusavustajien nimiä. Jos seurannassa havaitaan selkeitä puutteita lihan tarkastusavustajan toiminnassa, toimitaan Toimenpiteet poikkeamia havaittaessa -kappaleen ohjeistuksen mukaisesti.

Tarkastuseläinlääkärin tulee seurata lihan tarkastusavustajan työskentelyä lihan tarkastuspisteellä riittävän pitkä aika, käytännössä useamman ruhon/elinpaketin tarkastus kerrallaan, jotta saadaan kokonaiskäsitys lihan tarkastuksen suorittamisesta. Riittävä aika riippuu teurastamon linjavauhdista. Suoritustesteistä poiketen tarkastuseläinlääkärin ei tarvitse tutkia hylättyjä ruhoja tarkemmin, vaan pelkkä avustajan työskentelyn tarkkailu on riittävää. Lihantarkastuspisteiden seurantaa tulee toteuttaa säännöllisesti. Seurantaa voidaan toteuttaa esimerkiksi eräkohtaisen tarkkailun ohessa tai erillisenä valvontana.

Lihantarkastuksen seurannassa tarkastuseläinlääkäri valvoo lihan tarkastusavustajan työskentelyä lihan tarkastuspisteellä ja kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- Läsnäolo lihan tarkastuspisteellä: onko lihan tarkastusavustaja paikalla silloin, kun lihan tarkastuspisteellä on ruhoja, elimiä tai muita ruhon osia tarkastettavana

- Ehtiikö lihan tarkastusavustaja tehdä kaikki lakisääteisesti vaadittavat lihan tarkastustoimenpiteet ja kirjaukset sekä mahdollisesti laitoksen kanssa sovitut lisätyöt
- Havaitseeko lihan tarkastusavustaja normaalista poikkeavat muutokset ruuhossa/elimissä ja jääkö muutoksia havaitsematta
- Tekeekö lihan tarkastusavustaja asianmukaiset toimenpiteet eli hylkää tarvittavat ruhot ja merkitsee/tekee tarvittavat osapoistot (jos osapoistoja tehdään)
- Tekeekö lihan tarkastusavustaja turhia hylkäyksiä
- Lihan tarkastuskoodien käyttö: kirjaako lihan tarkastusavustaja lihan tarkastuslöydökset. Käytetäänkö oikeaa lihan tarkastuskoodia.
- Työskentelyhygieniä ja työturvallisuus lihan tarkastuspisteellä

Toimenpiteet poikkeamia havaittaessa

Mikäli tarkastuseläinlääkäri havaitsee lihan tarkastuksen seurannan yhteydessä poikkeamia tai puutteita lihan tarkastuksen suorittamisessa, on ryhdyttävä tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin. Toimenpiteet valitaan tapauskohtaisesti. Pienissä epäkohdissa korjaava toimenpide voi olla lihan tarkastusavustajan ohjeistaminen suullisesti. Jos lihan tarkastuksen suorittamisessa havaitaan laajempia tai toistuvia puutteita, on asiasta tarpeen keskustella tarkastuseläinlääkäreiden kesken ja ohjeistaa yhteisesti kaikkia lihan tarkastusavustajia. Tarvittaessa voidaan laatia tai muokata myös kirjallisia ohjeita. Mikäli lihan tarkastusavustajat eivät ehdi tehdä lakisääteisesti vaadittavia ja tarvittavia lihan tarkastustoimenpiteitä ja kirjauksia teurastamon kanssa sovittujen lisätehtävien vuoksi, lisätehtävien määrää tulee vähentää. Avustajien määrää linjassa voi olla myös tarpeen lisätä. Tarvittaessa tarkastuseläinlääkäri voi myös ottaa yhteyden aluejohtajaan asian selvittämiseksi.

Seurannan kirjanpito

Lihan tarkastuksen seurannan toteuttamisesta on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta tulee käydä ilmi, milloin ja kenen toimesta lihan tarkastuspisteen seuranta on toteutettu, tehtiinkö poikkeavia havaintoja ja mihin korjaaviin toimenpiteisiin ryhdyttiin. Kirjanpidosta ei ole välttämätöntä käydä ilmi lihan tarkastusavustajien nimiä. Kirjanpidosta on kuitenkin voitava todentaa, että lihan tarkastusavustajien työtä on seurattu kattavasti eri lihan tarkastuspisteillä. Kirjanpitoa varten voidaan tehdä oma erillinen asiakirja, esim. excel-taulukko, tai lisätä lihan tarkastuksen seuranta johonkin tarkastuseläinlääkäreiden jo olemassa olevaan kirjanpitoon.

Esimerkki, miten lihan tarkastuksen seurannan kirjanpitoa voi toteuttaa taulukkomuodossa:

Lihantarkastuksen seuranta

pvm	TEL	lihantarkastuspiste	ok/ei ok	korjaavat toimenpiteet

7.2 Suoritustestit

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikevalvonnasta 315/2021

4 § 1 mom. Ruokavirasto voi sallia, että siipikarjan ja tarhattujen jäniseläinten teurastamon henkilökunta avustaa virkaeläinlääkärinä lihantarkastuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Lihantarkastuksessa voivat avustaa vain henkilöt, jotka suorittavat hyväksytysti virkaeläinlääkärin järjestämät suoritusarvioinnit.

Virkaeläinlääkärin tulee tehdä suoritustestit vähintään kerran vuodessa jokaiselle henkilökunnan jäsenelle, joka toimii lihantarkastusavustajana.

Suoritustestien järjestäminen

Virkaeläinlääkärin tulee tehdä suoritustestit jokaiselle lihantarkastusavustajalle säännöllisesti. Vakituksille lihantarkastusavustajille suoritustesti tehdään vähintään kerran vuodessa. Sijaisille suoritustesti voidaan tehdä harvemmin kuin vakituksille lihantarkastusavustajille. Suoritustesti voidaan tehdä yhdellä tai kahdella lihantarkastuspisteellä/avustaja. Virkaeläinlääkärin tulee sisällyttää suoritustestit valvontasuunnitelmaansa. Suoritustestistä ilmoitetaan testattavalle etukäteen. Suoritustestit voidaan järjestää siten, että yhden lihantarkastusavustajan työtä seurataan linjassa noin 30 minuuttia ja verrataan hänen tekemiään hyväksymisiä ja hylkäyksiä ja niiden hylkäyssyt virkaeläinlääkärin tekemiin havaintoihin tai vertailuhenkilön tekemään työhön. Hylättyjä lintuja tulisi kertyä testin aikana vähintään 30 kappaletta teurastamoissa, joissa on nopea linjavauhti, jotta arviointi voidaan tehdä. Teurastamoissa, joissa on hidas linjavauhti, voidaan päättää paikallisesti, missä ajassa tai kuinka monesta hylkäyksestä suoritustesti arvostellaan. Virkaeläinlääkärin tulee kuvata suoritustestin arviointirajat teurastamon valvontasuunnitelmassa. Ohjeellisista arvoista voidaan harkinnan mukaan poiketa, esim. erityisen hyvien tai huonojen erien ollessa kyseessä.

Vertailuhenkilön tulisi olla vuoden sisällä suoritustestin läpäissyt henkilö. Jos tarkastuspisteessä työskentelee kaksi avustajaa, arvostellaan linjassa ensimmäisenä työskentelevää jälkimmäisen toimiessa vertailuhenkilönä.

Virkaeläinlääkäri tutkii lihan tarkastusavustajan hylkäämät linnut ja mahdolliset osapoistot ja vertaa tuloksiaan lihan tarkastusavustajan ilmoittamiin hylkäyssyihin. Näistä havainnoista/hylkäyssyistä ja niiden eroavaisuuksista tulee pitää kirjaa. Jos edellä esitetty tapa järjestää suoritustesti ei suoraan sovellu kaikkiin linjaratkaisuihin tai pieniin teurastamoihin, voidaan suoritustesti järjestää paikallisesti eri tavalla. Jos suoritustesti järjestetään muulla kuin tässä ohjeessa esitetyllä tavalla, niin virkaeläinlääkäri laatii kirjallisen ohjeen perusteltuihin hylkäysrajoihin ja arvosteluperusteisiin. Virkaeläinlääkäriin tulee kuitenkin seurata lihan tarkastusavustajan työtä riittävän pitkään, jotta hän saa selkeän käsityksen lihan tarkastusavustajan toiminnasta.

Suoritustestin arvostelu ja toimenpiteet

Suoritustestissä arvostellaan kolmenlaisia tilanteita.

1. Turhat hylkäykset: Avustajan tulee osata hylätä ne linnut, jotka tulisikin hylätä ja hylkäykset tulee tehdä oikein perustein. Suoritustestin aikana hylätyistä linnoista enintään 10 % voisi olla niin sanottuja turhia hylkäyksiä suoritustestin aikana.

2. Hylkäyssyyn oikeellisuus: Jos avustajan käyttämät hylkäyssyyt poikkeavat virkaeläinlääkäriin havainnoista yli 20 %, hänen suoritustestinsä hylätään. Jos suoritustestin aikana linnoissa on esiintynyt harvinaisia hylkäyssyitä, jotka eivät ole kymmenen yleisimmän hylkäyssyyn joukossa tai linnoissa on ollut useampia hylkäämiseen johtavia syitä, arvostelua voidaan lieventää.

3. Hylkäämättä jättäminen: Jos avustaja jättää hylkäämättä enemmän kuin 10 % ruhoista, jotka hänen olisi pitänyt hylätä, hänen suoritustestiään ei hyväksytä.

Hylätyn suoritustestin saa uusia kerran ilman, että lihan tarkastusavustajana toimiminen täytyy keskeyttää. Uusintatestissä voi haluttaessa olla paikalla myös lihan tarkastusavustajan edustaja. Suoritustestissä hylätylle lihan tarkastusavustajalle täytyy tarvittaessa järjestää lisäkoulutusta ja työnohjausta. Lisäkoulutuksesta ja ohjauksesta vastaa virkaeläinlääkäri, mutta käytännön suorituksen opettamisessa voidaan käyttää apuna esimerkiksi kokenutta lihan tarkastusavustajaa. Hylätty testi tulee uusia viipymättä, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa.

Mikäli lihan tarkastusavustaja ei lisäkoulutuksesta ja työnohjauksesta huolimatta suorita testiä hyväksytysti (toisella kerralla), hän ei voi toimia lihan tarkastusavustajan

tehtävissä. Jos henkilö haluaa myöhemmin palata lihantarkastusavustajan tehtäviin, hänen täytyy ensin suorittaa suoritustesti hyväksytysti. Suoritustestin huomiorajana voidaan tällöin pitää esimerkiksi puolta hylkäysrajasta. Tällöin lihantarkastusavustajalle tulisi antaa lisäkoulutusta, erityisesti jos arvioitava jättää hylkäämättä ruhoja, tekee turhia hylkäyksiä tai jos hylkäyssiissä on merkittäviä virheitä.